Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-408
(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter en mr. R.G. de Kruif, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 12 december 2019
Ingediend door	: Consument
Tegen	: ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de Bank
Datum uitspraak	: 11 mei 2020
Aard uitspraak	: Bindend advies

Samenvatting

De Commissie oordeelt dat er sprake is geweest van een tekortkoming aan de kant van de bank die aandelen van consument heeft verkocht zonder zijn toestemming. Dit heeft echter niet tot toerekenbare schade geleid. Vordering afgewezen.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

- het door Consument (digitaal) ingediende klachtformulier en aanvullende stukken;
- het verweerschrift van de Bank;
- de reactie (repliek) van Consument op het verweerschrift van de Bank.

De Commissie stelt vast dat partijen hebben gekozen voor bindend advies.

De Commissie stelt vast dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak kan daarom op grond van de stukken worden beslist.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

2.1 Consument heeft een zogeheten *'Zelf Beleggen'* beleggingsrekening bij de Bank lopen. Dat is een beleggingsrekening waarbij Consument kan beleggen zonder advies (execution only). Consument heeft daarvoor de *'Overeenkomst Beleggen'* en de *'Verklaring Zelf Beleggen'* van de Bank ondertekend. Op de overeenkomst zijn van toepassing:
- de Algemene Voorwaarden van de Bank (hierna: AV); en
- de (Algemene) Voorwaarden Beleggen van de Bank (hierna: AVB).

2.2 Op 10 juli 2018 heeft Consument 1.000 aandelen 'Aegean Marine Petroleum' (hierna genoemd: de AMP aandelen) gekocht en vervolgens:

- op 3 augustus 2018, 1.500 aandelen AMP voor totaal € 2.021,30 gekocht;
- op 14 augustus 2018, 2.500 aandelen AMP voor totaal € 4.076,66 gekocht;
- op 21 september 2018, 1.000 aandelen AMP voor totaal € 1.293,39 gekocht.

In totaal had Consument dus 6.000 aandelen AMP, gekocht voor € 8.940,03.

2.3 Op 14 december 2018 heeft de Bank de 6.000 aandelen AMP van Consument verkocht en de opbrengst van € 151,14, overgemaakt aan Consument.

2.4 In de AVB is onder andere het volgende opgenomen:

*"**12.1. Kan de bank stoppen met bepaalde beleggingsdiensten?***

1. De bank kan op elk moment besluiten om per direct te stoppen met bepaalde beleggingsdiensten. De bank kan bijvoorbeeld besluiten om:
   - *te stoppen met een bepaalde beleggingsvorm*
   - *te stoppen met bepaalde beleggingsproducten.*

   U kunt deze producten dan niet meer kopen bij de bank en niet meer bij de bank ontvangen van een andere bank of binnen de bank. Soms kunt u deze beleggingsproducten ook niet meer verkopen of overboeken naar een andere bank of binnen de bank;
   - *op een bepaalde beurs geen orders meer uit te voeren; en*
   - *uw beleggingsrekening op te heffen. Bijvoorbeeld als u gedurende een kalenderjaar of langer geen beleggingsproducten op uw beleggingsrekening heeft staan.*

2. Stopt de bank met een bepaalde beleggingsdienst?
   Dan hoeft de bank u niet uit te leggen waarom de bank hiermee stopt.

3. Stopt de bank met een bepaald beleggingsproduct op uw beleggingsrekening? En moet u dat beleggingsproduct verkopen of overboeken naar een andere bank? Dan krijgt u hierover een bericht van de bank. In dit bericht zal de bank u een termijn geven om deze beleggingsproducten te verkopen of over te boeken naar een andere bank. Heeft u deze beleggingsproducten na die termijn nog op uw beleggingsrekening? Dan mag de bank deze beleggingsproducten voor u verkopen. De bank zal de opbrengst ervan na aftrek van kosten op uw betaalrekening bijschrijven.

(…)"

2.5 Na verkoop van de aandelen AMP door de Bank, heeft Consument bij de Bank geklaagd. Op 12 december 2019 heeft Consument zijn klacht bij Kifid ingediend.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering Consument

3.1 Consument vordert € 8.788,89 van de Bank.

Grondslagen en argumenten daarvoor

3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslag. De Bank heeft zonder toestemming van Consument zijn aandelen AMP verkocht. De Bank heeft daarbij ook in strijd met haar algemene voorwaarden gehandeld doordat zij voorafgaand geen termijn heeft geboden om deze aandelen zelf te kunnen verkopen dan wel over te dragen aan een andere beleggingsonderneming die dit product nog wel aanbood. Consument heeft verder de volgende argumenten aangevoerd:

- De door de Bank voorgestelde 'oplossing', te weten dat Consument de aandelen (binnen een redelijk termijn) na de verkoop door de Bank bij een andere beleggingsonderneming terug had kunnen kopen, acht Consument onvoldoende. De Bank mocht de aandelen AMP niet (zonder toestemming) verkopen en dient de situatie terug te draaien.
- De schade heeft Consument begroot door de totaalprijs van het aankopen van de aandelen AMP, te weten € 8.940,03, te verminderen met het bedrag van € 151,14 wat is bijgeschreven naar aanleiding van de verkoop van de aandelen door de Bank. Dat leidt tot het schadebedrag van € 8.788,89.

Verweer van de Bank

3.3 De Bank heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd:

- De Bank dient keuzes te maken met betrekking tot de effecten die via haar verhandeld kunnen worden, omdat het niet mogelijk is de handel in alle bestaande fondsen te faciliteren. Mede daarom is artikel 12.1.1. in de AVB opgenomen.
- De Bank heeft ervoor gekozen de handel in het aandeel AMP te beëindigen in verband met vermeende fraude in 2018 en het van de NYSE halen van het fonds in verband met een Chapter 11 procedure. Als gevolg daarvan is de koers gedaald van $ 5 (begin 2018) tot $ 0,029 (13 december 2018).
- Hoewel Consument voorafgaand aan de beëindiging geen aankondiging heeft ontvangen, en derhalve niet in staat is gesteld de aandelen te verkopen of over te boeken naar een andere bank, was hij vanaf 13 december 2018 op de hoogte van de verkoop. Toen is ook gemeld dat de mogelijkheid om via de Bank in het fonds te handelen, beëindigd was. Consument heeft vervolgens alle tijd gehad om een keuze te maken, welke tijd hij ook had moeten maken als de beëindiging overeenkomstig de voorwaarden was aangekondigd.

- De koers van het aandeel AMP is na de verkoop gedaald. Zo was de koers op 13 december 2018 $ 0,02873, op 28 december 2018 $ 0,0265 en ook op 23 januari 2019 was de koers lager dan op 13 december 2018. Inmiddels is er geen handel meer in het fonds.
- Van schade is geen sprake, omdat de waarde van het aandeel AMP na 13 december 2018 alleen maar is gedaald. De schade die Consument claimt, ziet op het koersverlies dat hij voor 13 december 2018 heeft gelden. Als de aandelen niet door de Bank waren verkocht, zou Consument waarschijnlijk helemaal geen uitkering hebben ontvangen.

4. Beoordeling

4.1 Kern van de klacht is dat de Bank de aandelen AMP van Consument heeft verkocht zonder toestemming van Consument. Consument acht de Bank daarom gehouden de totaalprijs van het aankopen van de aandelen AMP die hij had, minus het bedrag wat na de verkoop nog is ontvangen, aan hem te vergoeden. Naar het oordeel van de Commissie komt deze (schade)vordering echter niet voor rekening van de Bank. Daartoe heeft de Commissie het volgende overwogen.

4.2 Op grond van artikel 12.1 van de AVB kan de Bank op elk moment besluiten om per direct te stoppen met bepaalde beleggingsdienst, zoals het stoppen van de mogelijkheid om te handelen in een bepaald beleggingsproduct. Uitoefening van een dergelijke (wijzigings)bevoegdheid is slechts onrechtmatig wanneer deze uitoefening naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn gelet op de concrete omstandigheden van het geval. Dit volgt uit artikel 6:248 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Dat in het geval van Consument sprake is geweest van een dergelijke onaanvaardbaarheid, is naar het oordeel van de Commissie echter niet gebleken.

4.3 De Bank heeft gemotiveerd waarom zij in december 2018 is gestopt met het aanbieden van de handel in het aandeel AMP. Zoals de Bank heeft toegelicht, en door Consument niet is weersproken, was de reden daarvoor dat bij het betreffende fonds in 2018 fraude werd vermoed en het fonds van de NYSE was gehaald in verband met een zogeheten (Amerikaanse) Chapter 11 procedure. Deze procedure betekent dat het fonds in een voorstadium van faillissement verkeert.

4.4 Vast staat wel dat de Bank in strijd met haar eigen voorwaarden heeft gehandeld door Consument niet (tijdig) vooraf te informeren over de geplande verkoop van de aandelen AMP (zie artikel 12.1 lid 3 van de AVB). De Bank heeft dan ook geen (redelijke) termijn geboden aan Consument om de aandelen zelf te verkopen of over te boeken naar een andere bank. De Bank is daarmee tekortgeschoten in de nakoming van één van haar verplichtingen en aansprakelijk voor de schade die Consument daardoor heeft geleden. De Commissie is echter in het onderhavige geval van oordeel dat Consument geen schade heeft geleden door het eigenmachtig handelen van de Bank. De koers van de aandelen is immers na 13 december 2018 verder gedaald en inmiddels is er geen handel meer in het fonds. Van schade was alleen sprake geweest als de koers van het aandeel AMP na 13 december 2018 op enig moment nog was gestegen. De Bank is niet verantwoordelijk voor het koersverlies geleden voor 13 december 2018. Dit beleggings-risico komt voor rekening van Consument.

4.5 De conclusie is dat er weliswaar sprake is geweest van een tekortkoming aan de kant van de Bank, maar dat dit niet tot toerekenbare schade heeft geleid. Dit betekent dat de Commissie de vordering dient af te wijzen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

In artikel 2 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van bindende beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.]

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.